

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 2 listopada 1915.

Treść: 27. Władze włościańskie. 28. Sądownictwo. 29. Obwieszczenie, tyczące się środków spożywczych i użytkowych. 30. Wynagrodzenie za świadczenia na rzecz wojska. 31. Libri memorabilium. 32. Obwieszczenie dotyczące wywozu wszystkich użytkowych zwierząt. 33. Wprowadzenie komisji zdrowia. 34. Żwalczenie zakaźnych chorób. 35. Zakaz bicia cielnych krów i prośnych świń. 36. Nieprzyjmowanie uszkodzonych pieniędzy papierowych. 37. Dzwonienie w kościołach. 38. Prawo karania, przysługujące wójtom w wypadku przekroczeń policyjnych. 39. Zasypywanie okopów. 40. List gończy. 41. Tabela zamiany miar. 42. Postanowienia co do polowania. 43. Przeniesienie siedziby c. i k. Dyrekcyi dóbr i lasów rządowych. 44. Uiszczenie podatku patentowego. 45. Maksymalne ceny za zboże i mąkę. 46. Dni urzędowe. 47. Użycie artykułów pastewnych. 48. Zakaz używania języka rosyjskiego i pisma cyrylicznego.

27.

Władze włościańskie.

Rozporządzenie c. i k. Naczelnego dowództwa armii (Etapowej komendy wojskowej) Op. H. V. № 77,776 z 1. września 1915.

Utworzone na podstawie rosyjskich ustaw z 25. czerwca 1864 r. i z 21. maja 1876 r. t. zw. „władze włościańskie“ nie mogą obecnie wskutek braku koniecznych organów pełnić swych czynności, ustanowienie zaś nowych sił pomocniczych przez c. i k. zarząd wojskowy nie da się w obecnych stosunkach przeprowadzić. Z powodu więc tych nie dających się usunąć przeszkód, odnośne ustawowe przepisy rosyjskie, na zasadzie artykułu 43 przepisów ordynacyi habsburskiej dotyczącej wojny lądowej, nie mogą być nadal utrzymane w mocy.

Atrybucye więc, przyznane na podstawie ustaw krajowych dawniejszym władzom włościań-

skim, będą odtąd załatwiane przez istniejące organy w okupowanym kraju w ten sposób, że

a.) wszelkie sprawy prywatno prawnej natury przechodzą na zwyczajne sądy w myśl obowiązujących zasad o właściwości i toku instancyj;

b.) wszystkie zaś inne sprawy przychodzą w I instancyi przed Komendę obwodową, w II zaś i zarazem ostatniej instancyi przed wojskową jeneralną gubernię.

Za Naczelnego wodza armii

HÖFER m. p. Pułkownik.

28.

Sądownictwo.

I. Wprowadzenie rejestrów dla sądów gminnych.

Dla jednostajności postępowania, zaprowadzone zostaną w najbliższym czasie dla sądów

gminnych nowe rejestry, a rejestry dotąd w użyciu będące zostaną usunięte.

Wprowadzić się mające rejestry są następujące:

- 1.) Rejestr C dla spraw cywilnych spornych,
- 2.) Rejestr A dla spraw spadkowych,
- 3.) Rejestr P dla spraw opiekuńczych,
- 4.) Rejestr Hc dla spraw pomocy prawnej w sprawach cywilnych,
- 5.) Rejestr Nc dla spraw cywilnych nie należących do żadnego z wyżej wymienionych rejestrów,
- 6.) Rejestr U dla spraw karnych,
- 7.) Rejestr Hs dla spraw pomocy prawnej w sprawach karnych,
- 8.) Rejestr Ns dla wszystkich innych spraw karnych nie należących do żadnego z powyżej wymienionych rejestrów.

Do wszystkich rejestrów wprowadzone będą t. zw. spisy imienne alfabetycznie ułożone, a mianowicie wprowadzony będzie wspólny spis imienny dla rejestru C, Hc i Nc, spis imienny dla rejestru A, spis imienny dla rejestru P, a w końcu wspólny spis imienny dla rejestrów U, Hs i Ns.

Do spisów imiennych mają być wciągane imiona i nazwiska stron interesowanych i liczba odnośnego aktu. Miarodajnym jest: dla rejestru C nazwisko pozwanego, dla rejestru Hc i Hs nazwa władzy rekwirującej, dla rejestru Nc i Ns nazwisko wnioskodawcy, dla rejestru A nazwisko zmarłego, dla rejestru P nazwisko pupila, dla rejestru U nazwisko obwinionego.

Druki do zaprowadzenia rejestrów potrzebne, zostaną wkrótce sądom gminnym dostarczone a równocześnie wysłanym zostanie z ramienia c. i k. Komendy obwodowej urzędnik, który na miejscu udzieli sądom praktycznych wskazówek potrzebnych do prowadzenia nowych rejestrów.

II. Obowiązek przedkładania wykazów wypadków śmierci i nieślubnie urodzonych dzieci sądom przez urzędy prowadzące metryki.

Wszystkie urzędy, które mają obowiązek prowadzenia metryk, wzywa się, by wykazy wypadków śmierci i wykazy nieślubnie urodzonych dzieci przedkładały tym sądom pierwszej instancji, w których okręgu urzędy te mają swoją siedzibę, zawsze co miesiąc w czasie mię-

dzy 1. a 5. każdego miesiąca, a prócz tego mają urzędy te taki wykaz zbiorowy za czas od 1. sierpnia 1914 do 30. października 1915 *bezzwłocznie* sądom przedłożyć a sądy gminne wzywa się, by bezzwłocznie wdrożyły z urzędu postępowanie spadkowe i opiekuńcze.

III. Prawo do noszenia tytułu adwokata.

Adwokaci prywatni, t. j. prywatni zastępcy bez prawniczego wykształcenia uniwersyteckiego, nie są uprawnieni do używania tytułu adwokatów. Należy im tytuł ma opiewać: „Prywatny zastępca prawny“. Zastępcy ci, poza ustawowemi uprawnieniami, nie mogą wykonywać innych czynności adwokackich, a w szczególności występować w charakterze zastępców przed c. i k. sądem obwodowym.

IV. Pokątne pisarstwo.

Ważną wreszcie jest kwestya pokątnego pisarstwa, które rozbudza pieniactwo, a za nieostosunkowo wysoką zapłatę daje lichą lub zupełnie bezwartościową pomoc prawną.

Wobec tego zwraca się uwagę sądów na ustawę z 15. czerwca 1912 № 118 dz. zb. p. art. 1103 rozszerzoną na Królestwo Polskie ust. z 26/vi 1913 № 138 zb. w. p. art. 1194, a szerzeniu się pokątnego pisarstwa w drodze ustawowej usilnie przeciwdziałać należy.

29.

Obwieszczenie, tyczące się środków spożywczych i użytkowych, sprzedawanych na straganach pod gołem niebem.

Do wszystkich naczelników gmin i c. i k. Komend Żandarmeryi w okręgu iłżeckim.

Nie naruszając istniejących już koncesyj i zezwoleń na sprzedawanie artykułów żywności i użytkowych na placach publicznych pod gołem niebem, wydaje się odnośnie do tej gałęzi przemysłu następujące policyjno-zdrowotne przepisy:

- 1.) Sprzedający powyższe artykuły mają mieć zawsze na sobie czyste ubranie, czyste białe fartuchy, czyste nakrycie na głowie i czysto umyte ręce.

2.) Stoły, na których wyłożone są na sprzedaż środki żywnościowe, owoce i napoje, winny być polakierowane lub nakryte czystą ceratą. Stoły te i ceraty należy codziennie czysto umyć.

3.) Talerze, miski, półmiski, szklanki, kubki, garnki etc. muszą być utrzymywane w należytej czystości. Obok stołu ma stać krzesło lub stółek a na nim szaflik lub inne większe naczynie z wodą i ręcznikiem do umywania i obcierania zanieczyszczonych naczyń.

4.) Wędliny, kielbasy, słonina, cukierki, ciastka, figi, owoce i inne środki żywnościowe i użytkowe, podpadające łatwo zepsuciu lub zanieczyszczeniu, mają być stale przykryte szklanymi kloszami albo naczyniami zaopatrzonemi w nakrywkę dla ochrony przed pyłem i owadami.

5.) Miejsce otaczające każdy stragan powinno być ciągle czysto utrzymywane.

Zwierzchności gminne i c. i k. Komendy Żandarmeryi mają czuwać nad ścisłym stosowaniem się drobnych handlarzy do powyższych przepisów, w razie spostrzeżenia jakichkolwiek niedokładności lub zaniedbania bezwarunkowo donieść o każdym takim przypadku c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku, a artykuły żywności i użytkowe, zanieczyszczone i nie należyte utrzymywane, należy natychmiast skonfiskować i zniszczyć.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w 8 dni po rozesłaniu Dziennika urzędowego № 3 z dnia 2 listopada 1915 roku, dlatego mają naczelnicy gmin i sołtysi postarać się o takie ogłoszenie wymienionych przepisów, aby je znali wszyscy mieszkańcy i drobni handlarze, trudniący się taką sprzedażą.

To samo rozporządzenie tyczy się naturalnie także tych kupców, handlarzy i kramarzy, którzy sprzedają środki żywnościowe i użytkowe na podsieniach, w otwartych oknach, drzwiach lub budkach.

30.

Wynagrodzenie za świadczenia na rzecz wojska.

Co do rekwizycji, świadczeń w naturze i usługach na obszarze okupowanym istnieją rozmaite poniekąd niezgodne przepisy. Celem jednolitego ich uregulowania zarządziła c. i k.

Naczelną Komendę etapową reskryptem z 14-go czerwca 1915 roku Op. M. V. № 54.846 za równoczesnym odwołaniem poprzednich postanowień, co następuje:

I. Rekwizycje świadczeń w naturze.

a) Na bezpośrednim obszarze operacyjnym należy domagać się wszelkich świadczeń w naturze tylko za potwierdzeniem odbioru. Wypłata w gotówce przypadających za to kwot nastąpić może tylko wyjątkowo przy szczególnie uwzględnienia godnych okolicznościach i to na wypadek, jeśli egzystencja gospodarcza dostawcy względnie jego rodziny bezpośrednio byłaby zagrożoną.

b) We wszystkich innych częściach okupowanego obszaru świadczenia w naturze mają być zawsze gotówką wypłacane; rekwizycje za poświadczaniem odbioru tylko wyjątkowo i to w takim wyłącznie wypadku mogą mieć miejsce, jeśli dostawa nie narusza gospodarczej egzystencji dostawcy, względnie jego rodziny (własność gmin i korporacji, rekwizycje z większych lasów, latyfundi i t. d.)

II. Świadczenia usług i robót.

Świadczenia usług i robót mają być wedle niskiego ocenienia względnie miejscowej płacy dziennej w gotówce wypłacane, przytem należy o ile rozchodzi się o roboty przez większe partie i oddziały wykonać się mające, dać robotnikom dobry i zdrowy wikt podobny do pożywienia, jakie otrzymują osoby stanu żołnierskiego.

III. Kwaterunek wojska.

Za umieszczenie (kwaterę) nie należy się żadna zapłata, ani też poświadczenie. Oddawca kwatery ma wszelkie do tejże potrzebne dodatki (słomę do spania, podściółkę, drzewo do palenia i t. p.) o ile tego może z własnych użyć środków, dostarczyć bezpłatnie. Ponadto należy p. I zastosować.

IV. Wypłata kwitów rekwizycyjnych.

Skoro miejsce świadczenia nie leży więcej w bezpośrednim obrębie operacyjnym (I a) mogą kwity rekwizycyjne, co do których nie

zachodzi żadne podejrzenie pofalszowania, stopniowo być wyplacane:

- 1) jeśli opiewają na kwotę do 500 koron albo,
- 2) jeżeli przez niewypłacenie gospodarcza egzystencya dostawcy względnie jego rodziny zostałaby zagrożoną.

31.

Libri memorabilium.

Przy kościołach parafialnych istniały od dawna zaprowadzone księgi historyczne zwane „libri memorabilium“, w których opisywano historię kościoła miejscowego i inne ważniejsze wypadki miejscowe. Była to kronika miejscowa.

Cenne te księgi historyczne znikają z czasem ze zbioru aktów parafialnych lub o ile istnieją nie były dalej prowadzone. Z uwagi na ważność tych ksiąg dla potomności i historii zarządza c. i k. Komenda, by kronika ta przy każdym kościele dalej była prowadzona.

32.

Obwieszczenie.

Rozporządzenie dotyczące wywozu wszystkich użytkowych zwierząt domowych, drobiu, dziczyzny, jaj i wogóle wszelkich środków żywności.

Wywóz wszelkich użytkowych zwierząt domowych, jakoto: bydła rogatego, koni, świń, kóz, owiec, nadto wywóz drobiu i dziczyzny, tak w stanie żywym jak i nieżywym, czyto w całości czy też w pojedynczych częściach, tudzież wywóz jaj i wogóle wszelkich środków żywności z obwodu Iłżeckiego, bez pozwolenia c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku, jest bezwarunkowo zakazane.

Przekroczenie tego zakazu podlega karze pieniężnej do 2000 koron, lub karze aresztu do 6 miesięcy. Oprócz tego przedmioty do wywozu przeznaczone podlegają konfiskacie, a kupcom i przemysłowcom może być za to również odebrane uprawnienie przemysłowe.

W wypadkach uwzględnienia godnych pozwoli c. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku na wywóz niektórych z pośród wyżej wy-

mienionych przedmiotów, a w szczególności takich, które z powodu nadmiernego nagromadzenia nie mają nadmiernego zbytu w obrębie obwodu, a wskutek tego mogą uleść ze-psuciu.

Ktoby chciał otrzymać pozwolenie na wywóz wyżej wymienionych przedmiotów, ma wnieść prośbę pisemną lub ustną w c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

33.

Wprowadzenie komisji zdrowia.

Znaczna rozległość gmin i małe zrozumienie większej części ludności co do najprostszyc wymogów higieny sprawiają, że naczelnicy gmin nie są w stanie sami utrzymywać nienagannych stosunków sanitarnych, które są konieczne potrzebne ze względu na występujące w ostatnim czasie częste wypadki ospy, tyfusu brzuszego i szkarlatyny, jakoteż z uwagi na niebezpieczeństwo cholery. Zarządza się przeto wprowadzenie w każdej gminie t. zw. „komisji zdrowia“, która, jako organ wspierający i czuwający, pomagać będzie gminie w wykonywaniu miejscowej policyi sanitarnej. Z wyteżoną więc uwagą, przez częste rewizye zwróci komisya sanitarna swoją działalność ku wykryciu istniejących niedokładności w kierunku zdrowotnym i przy pomocy naczelnika gminy (sołtysa), zarządzi natychmiastowe usunięcie wszelkich braków.

Przedmiotem szczególniejszego zakresu działania komisji sanitarnej będzie: czuwanie nad czystością ulic, dróg, placów, publicznych miejsc dla zebrzań i pomieszkań, tudzież ścieków, śmietnisk, kanałów i t. p., dalej dozór nad miejscami przeznaczonemi do grzebania zmarłych i nad oprawcami, wreszcie kontrolowanie jakości środków spożywczych jak niemniej wody użytkowej i do picia.

Nie mniej gorliwie musi komisya zdrowia badać, czy i gdzie zakaźne choroby wystąpiły, i w razie stwierdzenia, spowodować natychmiastowe doniesienie o tem władzom; komisya nie powinna też żadnej nadarzającej się sposobności pominąć, by ludność pouczyć i objaśnić ją, że najlepszą ochroną ogółu przeciw pojawianiu i rozszerzaniu się zakaźnych chorób stanowi zdrowotne zachowanie się jednostki.

W skład komisji sanitarnej wchodzi naczelnik gminy, jako prezes i 4 — 10 członków. Przy wyborze członków należy przede wszystkim dać pierwszeństwo tym osobom, które ze względu na wykształcenie i zawód dają rękojmię, że energicznie i wydatnie czuwać będą nad stanem zdrowia ludności. Przede wszystkim należy wybrać lekarzy, felczerów, aptekarzy i techników.

Najmniej raz w miesiącu ma się zbierać komisja sanitarna na posiedzenie, celem omówienia stosunków zdrowotnych gminy i powzięcia koniecznych uchwał.

Protokoły posiedzeń jakoteż sprawozdanie komisji zdrowotnej mają być z końcem każdego miesiąca w odpisie przedłożone komendzie obwod.

Urząd członka komisji jest honorowy i ma być sprawowany bezpłatnie.

Fachowych informacji w szczególnie ważnych kwestiach udziela lekarz obwodowy.

Komisje sanitarne mają być ustanowione w przeciągu 14 dni, a członkowie podani do wiadomości ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

34.

Zwalczanie zakaźnych chorób, tudzież zapobiegawcze środki przeciw dalszemu rozszerzaniu się.

Celem zwalczania zakaźnych chorób, zarządza c. i k. Komenda obwodowa co następuje:

I. Narazie podpadają następujące choroby obowiązkowi doniesienia: azyatycka cholera, ospa włącznie z odrą, tyfus plamisty, tyfus brzuszny, dysenterya, szkarlatyna i dyfterya. Obowiązek doniesienia i wtedy zachodzi, gdy tylko jest uzasadnione podejrzenie, że jedna z wymienionych chorób wystąpiła.

Obowiązani do zgłoszenia są: lekarze, felczerzy, naczelnicy i inni funkcjonariusze gmin, nauczyciele i głowa rodziny.

Doniesienie ma być przesłane najkrótszą drogą do Komendy obwodowej w Wierzbniku i ma zawierać:

- 1) Nazwisko i wiek,
- 2) Dokładne miejsce zamieszkania chorego,

- 3) Czas,
- 4) Rodzaj i
- 5) Przyczynę choroby.

II. Aby zakaźnie chorych odosobnić, należy bezzwłocznie przygotować osobne umieszczenie i przeznaczyć odpowiednie osoby dla pielęgnowania chorych.

Te izby odosobnione muszą być urządzone tak, aby co najmniej dwóch chorych mogły pomieścić, a nadto powinny się znajdować o ile możliwości w odosobnionym domu.

III. Aby umożliwić przeprowadzenie dezynfekcji, należy tymczasowo przygotować dostateczny zapas wapna gaszonego dla sporządzenia wody wapiennej przez zmieszanie $\frac{1}{3}$ części wapna z $\frac{2}{3}$ częściami wody i podać zaufane osoby, którym można powierzyć przeprowadzenie dezynfekcji. W tym celu osoby te zostaną pouczone na kursach, które się niebawem odbywać będą w Wierzbniku.

IV. Handel środkami spożywczymi, utrzymywanie czystości na publicznych drogach, ulicach i placach tudzież studnie mają być ściśle dozorowane i należy mieć staranie o nie-naganne sprzątnięcie odpadków tudzież o czystość śmietnisk.

V. Należy zgłosić nazwiska i siedzibę lekarzy, felczerów, akuserek, aptekarzy i drogerzystów w obrębie gminy, tudzież ilość i rozmieszczenie istniejących szpitali.

O wykonaniu niniejszego rozporządzenia, za którego ściśle przestrzeganie jest naczelnik gminy osobiście odpowiedzialny, donieść należy do 14 dni.

Odpis tego rozporządzenia należy doręczyć lekarzom, felczerom i nauczycielom w obrębie gminy, za potwierdzeniem odbioru, które ma być przedłożone Komendzie obwodowej.

35.

Zakaz bicia cielnych krów, prośnych świń i t. d.

Rozporządzenie c. i k. ministerstwa rolnictwa, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i handlu z 23. grudnia 1914 Nr. 353, dotyczące zakazu bicia cielnych krów i prośnych świń, tudzież ograniczenia bicia cieląt

i przychowku, dotyczy także okupowanych części Polski.

§ 1. opiewa:

Krów i jałówek tudzież świń, których ciężarność doszła już do tego stopnia, że osoby, trudniące się chowem, sprzedają i rzezią bydła, stan ten mogą poznać, — z wyjątkiem rzezi z konieczności — ani sprzedawać na rzeź ani bić nie wolno.

§ 2. ust. 1 opiewa:

Cieliczki i kastrowane cielęta, tudzież jałówki, woły do 2¹/₂ lat i byczki, jakoteż buhaje do 2 lat mogą być sprzedawane na rzeź lub bite tylko za pozwoleniem władzy. Wiek 2¹/₂-letni da się rozpoznać przez cztery, wiek zaś 2-letni przez dwa pozostałe zęby siekacze.

Przekroczenie tego zakazu będzie surowo karane przez Komendę obwodową.

36.

Nieprzyjmowanie uszkodzonych pieniędzy papierowych.

Niesumienni ludzie okłamują ludność, twierdząc, że papierowe pieniądze zarówno rosyjskie jak i inne, jeżeli są choćby tylko w małym stopniu uszkodzone (przedziurkowane), nie przedstawiają najmniejszej wartości.

Dzieje się to w tym celu, ażeby odkupować te pieniądze od ludzi za drobną kwotę.

Tego rodzaju postępowanie będzie surowo karane jako oszustwo.

37.

Dzwonienie w kościołach.

Dla uniknięcia wszelkich nieporozumień, podaje się do wiadomości, że w tutejszym obwodzie wolno dzwonić dzwonami kościelnymi.

38.

Prawo karania, przysługujące wójtom w wypadku przekroczeń policyjnych.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego wodza armii z dnia 19. sierpnia 1915 § 2. (Dziennik rozporządzeń ces. i król. wojskowego Zarzą-

du w Polsce część VII), upoważniam naczelników gmin tutejszego obwodu zarządzać i nakładać w moim imieniu grzywny do wysokości 20 koron lub kary aresztu do 2 dni za przekroczenia, dotyczące zarządzeń policji miejscowej.

Na podstawie zacytowanego rozporządzenia, może nakładać naczelnik gminy powyższe kary jedynie w obecności dwóch radnych gminnych.

Celem ujednostajnienia prawa karnego, przysługującego naczelnikom gmin, wydaje się następujące rozporządzenia wykonawcze:

1) Kary należy wymierzać tylko wtenczas, jeżeli ktoś nie zastosował się do przepisów i rozporządzeń wydanych przez naczelników gmin w porozumieniu z pełnomocnikami.

Samowolne wymierzanie kary bez powołania się na przepis, który przekroczone, jest zabronione.

2) Naczelnik gminy w porozumieniu z pełnomocnikami może wydawać jedynie zarządzenia i przepisy, pociągające za sobą karę, które wyraźnie nie są zastrzeżone dla kompetencji ces. i król. Komendy obwodowej lub władzom sądowym.

3) Powyższe pod 2) omawiane zarządzenia i przepisy zyskują moc prawną dopiero po za-twierdzeniu przez ces. i król. Komendę obwodową.

4) Nie wolno wydawać orzeczeń karnych w nieobecności stron.

Obwiniony może być jedynie na podstawie ustnie przeprowadzonej rozprawy ukarany.

5) Rozprawę karną prowadzi wójt z obydwojma pełnomocnikami.

Wynik rozprawy musi być do „rejestr karnego” wciągnięty (formularz dotyczący jest podany w dzienniku rozporządzeń ces. i król. Zarządu wojskowego w Polsce część VII strona 69).

Użyty przy rozprawie rejestr karny ma zostać przy dotyczącym akcie.

6) Skazanego należy pouczyć o środkach prawnych i wręczyć mu wyciąg rubryk II, IV, VI, VII, VIII i IX rejestru karnego.

7) Wszystkie przez urząd gminny wymierzone kary należy według następującego formularza prowadzić w oddzielnym zapisku.

Tabela zamiany miar, używanych w Królestwie Polskiem na miary metryczne.

I. Rosyjskie miary długości.										
Wiorsta	Sażień	Arszyn	Stopa	Wer- szek	Cal	Linia	p o l s k i e	Metr	U w a g a	
1	500	1500	3500		42·000	420.000		1066·78	1 rosyj. stopa=1 ang. stop.	
	1	3	7	48	84	840	1·2347 sażeń	2·1336		
		1		16	28	280	1·2347 łokieć	0·7112		
			1		12	120	1·0583 stopa	0·3048		
					1	10	1·0583 cal	0·0254		
				1			1·852 cal	0·0532		
		1·4061						1·		
II. Polskie miary długości.										
w handlu					dla pomiarów gruntów					
Sażień	Łokieć	Stopa	Cal	Linia	r o s y j s k i e	Metr	Pręt	Pręcik	Ławka	Stopa
1	3	6	72	864	0·8099 sażeń	1·728				
	1	2	24	288	0·8099 arszyn	0·576				
		1	12	144	0·9449 stopa	0·288				
			1	12	0·9449 cal	0·024				
	1·7361					1				
					2·0247 sażeń	4·320	1	10	100	15
						0·432		1	10	
						0·043				1
						1	0·2315	2·3148		

III. Rosyjskie miary powierzchni.

Wiorsta	Desia- tyna	Sażen	Stopa	Cal	Linia	polskie	ha	a	m ²	Uwaga
1		250000								
	1	2400				1·9513 morg.	1	09	25	
			1	49	7056	705600	1·5245 sażeń		4·5521	
			1		144		1·2003 stopa		0·0929	
					1	100	1·12 cal		0·0006	
	11/12	2196·8						1	00	00
		21·9680							1	
		0·2197	10	+	110				1	

IV. Polskie miary powierzchni.

Wło- ka	Mor- ga	Pręt	Sażen	Łokiec	Stopa	Cal	Linia	rosyjskie	ha	a	m ²	Uwaga
1	30	9000						15·374 desiatyn	16	79	59·8	
	1	300						0·5125 "		55	98·66	
			1	56 ¹ / ₄	225			4·0997 sażeń			18·6622	
			1		9	36	5184	746496	0·6560 "		2·986	
					1	4	576	82944	3·5713 stopa		0·3318	
						1	144		0·8928 "		0·0829	
							1	144	0·8928 cal		5·76 cm ²	
	1	+ 236								1		
		5·36		301·41						1		
				3·0141						1		

42.

Postanowienia co do polowania.

Rozporządzeniem c. i k. Jeneral-Gubernatorstwa w Lublinie № 2384 z dnia 14. października r. b. został następujący obecnie obowiązujący czas ochronny ustanowiony

dla:

jeleni i danieli od 1. lutego aż do 1 sierpnia,

łośi od 1. stycznia do 31 sierpnia,

rogaczy i saren aż do dalszego rozporządzenia cały rok,

zajęcy od 1. lutego do 30 września,

bażantów od 1. stycznia do 15. sierpnia,

kuropatw od 1. stycznia do 15. sierpnia,

głuszców i cietrzewi od 15. maja do 15. marca,

dla samic tychże cały rok,

dzikich kaczek od 15. kwietnia do 30. czerwca,

wca,

przepiórki i gołębi dzikich od 1. listopada

aż do 1. sierpnia,

ptactwa wodnego i błotnego od 15. kwietnia

aż do 1. lipca,

jarząbków od 1. lutego do 31. sierpnia.

43.

Przeniesienie siedziby c. i k. Dyrekcji dóbr i lasów rządowych.

Wskutek rozporządzenia c. i k. wojskowej jeneralnej gubernii zostaje siedziba c. i k. Dyrekcji dóbr i lasów rządowych z dniem 25. października r. b. przeniesiona do Lublina.

44.

Uiszczenie podatku patentowego.

Fabrykanci, przedsiębiorcy, kupcy, handlarze, przemysłowcy i zatrudnieni pomocnicy handlowi, którzy na podstawie obowiązujących rosyjskich przepisów byli obowiązani do zapłaty podatku zarobkowego względnie patentowego, mają do 15. listopada 1915 od przedsiębiorstw w ruchu będących uiszczyć za czas do 31. grudnia 1915, a za rok 1916, do 15. stycznia 1916 przypadający podatek patentowy z dodatkami, względnie wykupić przepisany patent w c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

Do prowadzenia handlu tytoniem potrzeba uzyskać nową koncesję.

Od przedsiębiorstw nowoutworzonych należy uiszczyć podatek patentowy przed lub równocześnie z rozpoczęciem przedsiębiorstwa.

Przekroczenie tego rozporządzenia będzie karane przez c. i k. Komendę obwodową grzywną do 2000 K albo karą aresztu do 3 miesięcy.

Dla zapewnienia skutku może c. i k. Komenda obwodowa zarządzić zamknięcie lokalu przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

45.

Maksymalne ceny za zboże i mąkę.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego wodza armii z dnia 26. lipca 1915 № 27 (Dziennik Rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce część 6-ta) i na podstawie rozporządzenia c. i k. wojskowego Jeneral-Gubernatorstwa w Lublinie № 4106 z dnia 11. października 1915 ogłasza się następujące ceny maksymalne za zboże i mąkę:

a) Z b o ż e :

za 1 q. pszenicy	30 K
„ 1 „ żyta	27 „
„ 1 „ jęczmienia browarnianego	27 „
„ 1 „ „ pastewnego	25 „
„ 1 „ owsa	25 „

b) M ą k a :

za 1 q. mąki pszennej	38 K 60 h
„ 1 „ „ żytniej	34 „ 80 „
„ 1 „ „ jęczmiennej	34 „ 80 „
„ 1 „ otrąb	12 „ 00 „

W obrocie handlowym nie wolno wyższych cen żądać.

Postanowienie karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą—o ile występki nie podlega surowszej karze—karane przez Komendę obwodową grzywną do 5000 koron, lub aresztem do 6 miesięcy.

46.

Dni urzędowe.

Ażeby utrzymać stały związek z ludnością obwodu i ułatwić jej wnoszenie próśb i zażaleń, ustanawia się instytucję dni urzędowych.

Na te sesye urzędowe mają się **zawsze** zjawiać naczelnicy gmin i pisarze gminni.

Począwszy od listopada tego roku będą się te posiedzenia odbywały w Wierzbniku 15. każdego miesiąca:

dla gmin Wierzbnik, Iłża, Krzyżanowice, Błaziny, Mirzec, Skarżysko Kościelne, Wielka Wieś, Tarczek i Rzepin; 20. każdego miesiąca w Lipsku dla gmin Rzecznów, Sienno, Łaziska, Kazanów, Ciepiałów, Chotcza Górna, Wierzchowiska, Lipsko, Solec, Pawłowice, Ciszycza Górna, Pętkowice i Dziurków.

Jeżeli powyżej naznaczone terminy wypadną w dzień świąteczny lub niedziele, to te posiedzenia odbędą się w następujący dzień powszedni.

47.

Użycie artykułów pastewnych.

Wskutek rozporządzenia c. i k. wojskowego Generał-Gubernatorstwa L. 2510 z dnia 8. października 1915 zarządza c. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku co następuje:

Żadnych artykułów pastewnych (włącznie siana, słomy, pośladu) nie wolno pod żadnym warunkiem z obrębu obwodu Iłżeckiego wywozić.

Podane na sprzedaż artykuły pastewne może c. i k. Komenda obwodowa kupować i następujące ceny maksymalne za 1 ctn. metr. płacić:

Makuchy olejne	20 K
Siano, otawa i koniczyna prasowana stosownie do jakości aż do	8 K
nieprasowana stosownie do jakości aż do	7 K
Bobik, groch pastewny, łubin i wyka	25 K
Poślady (wedle gatunku)	8—12 K

Nasiona koniczyny czerwonej, białej i szwedzkiej, tymotki, seradelli, rajgrazu, esparzety i buraków nie podlegają ograniczeniom.

Przydatne do wyżywienia ludzi płody rolnicze jak groch, fasola, jagły, mak i t. p. może c. i k. Komenda obwodowa także kupować.

Za jagły wolno płacić maksymalną cenę 36 koron za 1 ctn. metr. Za inne płody rolnicze zostaną ustanowione maksymalne ceny później.

Wszystkie ceny rozumieją się za 1 cetnar metryczny w miejscu składu i mieszczą w sobie koszt załadowania i transportu do składu.

Kartofle wolno *wewnątrz powiatu* bez pozwolenia kupować i sprzedawać.

48.

Język rosyjski i pismo cyryliczne.

Język rosyjski i pismo cyryliczne są wykluczone od używania w szkołach, urzędach i wogóle w życiu publicznym.

Rosyjskie napisy, tablice i t. p. należy natychmiast usunąć.

C. i k. Komendant obwodu

JÓZEF KRUŻLEWSKI m. p.

pułkownik.

